

FÄDERNAS TRO

Asatron i Hunaland skiljer sig mycket från kristendomen. Till att börja med genom det uppenbara i att tro på en gud eller flera gudar och gudinnor, men också genom att asatron är mer jordbunden och inte så "akademisk" som kristendomen. Gudarna finns här i närheten och utövar sin tro gör man vanligtvis i det mesta man gör till vardags och var och en på sitt sätt, inte vid särskilda mässor och bönestunder som ser likadana ut vart man kommer.

Ber till asagudarna gör man överhuvudtaget inte. Skall man påbörja något viktigt som t ex ett husbygge, ett äktenskap eller en långresa ser man till att få gudarnas uppmärksamhet genom att offra till dem. Sedan är det gudarnas sak att hålla ett öga på vad som sker och hur det skall gå, och man stör dem inte i tid och otid med böner. Däremot händer det ju att man ropar på en gud eller gudinna i stunder av nöd. (Och då kan det ju vara viktigt att det där med offer är ordnat och klart.)

Offer och vardagskult

Offer till gudar och andra makter är en form av affärsuppköp. Vid särskilda tillfällen delar man med sig till dem av vad man har, så ser de till att djuren förökar sig och att marken ger god avkastning. Oftast kan man på så viss hålla en bra balans, men ibland fungerar inte det normala offret. Det blir missväxt, djuren sjuknar och dör, kvinnorna kan inte bli med barn eller förlorar de väntade barnen i stor omfattning. Då kan det vara ett tecken på att en eller annan gud inte är nöjd utan vill ha fler och större offer.

Vad man ger till gudarna beror på vad man har råd med och vilken form av offer det handlar om. Det kan handla om att smörja skålgropar i sten eller trä med fett eller blod, att slänga mat i elden, att tömma litet ur sitt dryckeskärl på marken. Det kan också vara att lämna ett område på sädesfälten orört vid skörden och att lämna kvar de sista frukterna och bären på träd och buskar. För krigare kan det också vara möjligt att så att säga offra en seger till en gud. Då ropar man gudens namn så fort segern är vunnen.

För varje ny sak som påbörjas i livet är det lämpligt att offra till en lämplig gud:

När ett barn fötts skall det ösas med vatten om man har bestämt att det skall få leva. Därefter ger man ett offer till förfäderna så att de skall hålla sin hand över barnet. Detta sker antingen genom att man slaktar ett litet djur på gravfältet eller genom att man stryker husdörrarna med offerdjurets blod. Dessutom smörjer man barnets panna med blodet. Om barnet är tänkt till stordåd i livet är det vanligt att man ger det lite salt på en kniv eller ett svärd. Tar barnet emot saltet med munnen är det ett tecken på att barnet kommer att växa i kraft och rikedom. Saltet är en symbol för jorden, i det här fallet Frej.

Vid bröllop anropar man Freja för fruktsamhet, Frej för rikedom och Oden för lycka. Offer i form av mat, dryck och växter läggs ut i bröllopsgläntan för att dra till sig gudarnas uppmärksamhet.

När ett nytt hus skall byggas brukar man lägga ett djur, en knippa säd, några mynt eller annat under eldhärden. Det är många fördelar med detta: det kan hålla spöken borta från huset, det ger förfädernas skydd över huset och dess invånare, det styr undan tordönsviggarna från

huset, det skyddar huset från eldsvåda och – inte minst – det är ett offer till Heimdall, som beskyddar den bestående ordningen i människornas värld.

Ingen påbörjar en längre resa utan att ge ett blodsoffer till sin specielle gud och till Oden. Är det fråga om en sjöresa vill också Ägir och hans döttrar ha ett blodsoffer. Vanligt är att man slaktar ett djur och stryker in riddjur, packdjur, båtstäv eller vandringsstav med blodet.

Den som ligger för döden och den som skall ut i strid är noga med att klippa naglarna på fingrar och tår. Detta för att fördröja den stund då Nagelfare, Hels skepp som byggs av dödningenaglar, skall stå klart för att segla till strid i Ragnarök då värld och gudar skall gå under. Det ses överhuvudtaget som obetänksamt att ha långa naglar.

Vid viktiga och svåra händelser kallar man på gudarna för att få hjälp:

Då är det som sagt viktigt att man inte så att säga ligger efter i handeln med guden. Offer skall ges i rätt tid och mängd för att man skall kunna känna sig säker på att guden skall lyssna och hjälpa till. Det blir ju väldigt kostsamt om man skall offra till alla eller många gudar någorlunda regelbundet, så vanligast är att man väljer en eller några favoritgudar. Här är några av de gudar som är vanliga i Hunaland.

Oden är stridens gud och den mäktigaste bland asar och vaner. Han är också trolldomens gud och kan vara bra att ha på sin sida om man skall slåss mot häxor, skogsknytt och liknande. Kanske av den anledningen är han den mest populära guden i Hunaland, för skogen där sägs ju vara full av skumma, trollkunniga varelser.

Tyr är det personliga modets gud. Han åkallas främst för att man själv skall göra bra ifrån sig i envig eller i strid eller åtminstone stupa tappert och minnesvärt.

Tor är lämplig att åkalla om det är troll eller jättar man skall upp emot. Han är populär även i många andra fall där buller och brak, frejdigt festande och rafflande kamper är på gång.

Freja är jordgudinna och den kvinnliga sexualitetens gudinna. Hon åkallas i nöd av födande kvinnor och (i mindre skriande nöd) av kvinnor som inte kan bli gravida. ((Och inom dubbel parentes och bara för vuxet kvinnfolks ögon: Det finns en del knep som kan få Freja att hjälpa till om du skulle få vissa problem med gubben... eller närmare, om gubben skulle få vissa... eller om det är någon särskild du vill...Tja...hrmmm... bäst att tala lågmält om saken med sejdfolk som vet...))

Frej är fruktsamhetsgud och den manliga sexualitetens gud. Det är inte vanligt att man åkallar honom i ögonblicklig nöd eller liknande, men han är förstås en viktig gud för alla som lever av jordbruk och boskapsskötsel. Om boskapen inte vill föröka sig och säden inte ger lika bra avkastning som den brukar trots de dagliga små gåvorna till småfolket kan det vara så att Frej inte känner sig nöjd med de offer han har fått.

Hel, dödsrikets gudinna, är det väl inte många som direkt åkallar. Däremot är det vanligt att man nämner henne när man talar om vart man önskar att ens fiender skall ta vägen. Dessutom kan det vara lämpligt med offer till Hel om man har problem med döda som inte vill hålla sig stilla i graven. De offren ges i så fall på den aktuella graven med uppmaning till gudinnan att hämta både offer och gravinnevånare.

Brage är skaldekonstens gud och något av en överklassgud. Det är inte ovanligt att man i bättre sällskap dricker Brages skål först vid festerna så att alla som deltar vid festbordet skall vara fulla av sång och fagert tal och sällsamma berättelser under kvällens gång.

Den skidande **Skade** är en mäktig gudinna i Hunaland, och man brukar oftast åkalla henne om man gått vilse eller råkat ut för snöstorm på fjället.

Ägir och hans döttrar kräver ett offer när man börjar en resa till havs. Vanligt är att man stryker fartygets bog med blod från offerdjur. Ägir har på senare tid även blivit något av en de handelsresandes gud, och sägs kunna hålla sin hand även över dem som bedriver handel i inlandet.

Heimdall vakar över den bestående samhällsordningen, så han har fått ett starkt uppsving bland de asatroende i Hunaland de senaste åren, när kristendomen börjat växa sig stark. Han är förstås mest populär bland de rikare och fria grupperna – de fattiga och trälarna ser inte alltid någon större mening med att behålla den rådande samhällsordningen. Möjligen ser de den bestående ordningen som en fördel framför en värld som härjas av jättar och odjur, vilket ju Heimdall också hjälper till med.

INTE BARA GUDAR...

De allra vanligaste vardagsoffren är gåvorna i form av dryckesskvättar, grötfat, eldskänker och annat man ger till småfolk, gårdsvättar och liknande. För de flesta känns nog gudarna för stora och för långt bort för att man skall besvara dem annat än vid särskilda högtider. Knytt och oknytt däremot finns ju alldeles inpå en hela tiden och känns kanske lite lättare och viktigare att komma till tals med.

Här är knepen och offren många och varierade. Var och en (inklusive de flesta kristna) har sina familjeritualer för att få hjälp i vardagen från småfolket, så fantisera gärna ihop dina egna hyss när du gör din roll till KIR.